

ALTERNATYVŪS MOKYMO METODAI

Gyvename sparčiai kintančiame pasaulyje...mes patys kintame...turi kisti ir mūsų mokymas...o mums padėti gali **alternatyvūs** mokymo metodai.

Kas tai???

Alternatyvusis ugdymas - tai nėra ALTERNATYVA mokymuisi, tai – alternatyva ĮPRASTAM ugdymui. Šio ugdymo paskirtis - prisitaikyti prie individualių mokinio savybių, gebėjimų ir polinkių. Kiekvienas vaikas turi teisę siekti mokslo pasiekimų ir, atsižvelgiant į asmenines savybes ir gebėjimus (sutrikimus, mokymosi sunkumus, negalias ar galias), gali būti sėkmingai ugdomas.

Visuminis (girdimojo suvokimo ir lingvistiniai sutrikimai, atminties sutrikimai bei savireguliacijos problemos):

- klausoma skaitomo teksto stebint iliustracijas, sekant tekstą, sakinius ar žodžius; klausomasi uždavinio sąlygos analizuojant schemą, piešinį;
- mokytojas ar tėvai užrašo vaiko mintis, žodžius ar pasakojimą, kad jis nuolat matytų savo minčių „vaizdą“;
- pagal iliustracijas ar prieš tekstą pateiktus žodžius bandoma nuspėti, apie ką tekstas; pagal piešinį ar mokytojo išangą, spėjama tekstinio uždavinio situacija, veiksmo vieta, mėginamas atspėti uždavinio klausimas;
- rašoma dėliojant korteles su žodžiais, frazėmis, po to nurašoma; dėliojamos kortelės su skaitmenimis, matematinių operacijų ženklais, teisingai sudėjus nurašomas sprendimas;
- išimenami vardų, daiktų pavadinimų užrašai;
- žiūrint į tekstinio uždavinio schemą, kuriama uždavinio sąlyga ir atv.;
- analizuojant geometrinę formą, mėginamas atkurti jos pavadinimas (trys kampai – trikampis).

Kontekstinis (girdimojo suvokimo ir lingvistiniai sutrikimai, atminties, savireguliacijos problemos, regimojo suvokimo sutrikimas):

- skaitant pratinama tikėtis tam tikro žodžio ar minties, klausantis teksto galvojama apie prieš tai aptartą kūrinio temą;
- mintį, žodžius suvokti padeda simboliniai ženklai, iliustracijos;
- remiamasi mokytojo komentaru, apie ką bus skaitomas tekstas;
- pratinamasi nujausti sakinio struktūrą, jo pabaigą, žodžio galūnę remiantis kalbos analogijomis;
- nuolat pasitikrinama, ar supratai, ką perskaitei; siejamas užrašytas matematinis veiksmas su mokytojo įvardinamu;
- skaitomos etiketės, reklaminiai užrašai, nuspėjant skaitomo teksto reikšmę.

Verbalinis (lingvistinių procesų sutrikimas, regimojo suvokimo sutrikimas):

- klausantis kito kalbos, sekant intonaciją, pauzes, mėginama suvokti, kiek atskirų minčių jis pasakė;
- klausant pakartotinai skaitomo aiškiai intonuojamo teksto, mėginama pasakyti, kiek atskirų frazių, sakinių išgirsta;
- kiekvienam pridodant po sakinuką kuriami pasakojimai; pabaigti pradėta mintį;
- žodžių žaidimai: įvairiai vartojami žodžiai, nusakoma jų reikšmė, kuriami nauji žodžiai prie turimo pridodant po garsą, skiemenį;
- raidėms, geometrinėms formoms sugalvojami smagūs pavadinimai („stogelis“, „burbulas“, „kopėtėlės“, „riestainis“, „namukas“ ir pan.);

Kinestezinis (audiovizualinių ryšių sunkumai, regimojo suvokimo sutrikimas):

- skaitant, įvardinant kiekviena raidė apvedama pirštu;
- rengiantis rašyti, raidelė (skaitmuo, geometrinė)–pavyzdys apvedama pirštu, tada „parašomas“ judesys ore, stengiantis įsidėmėti raidės (skaitmens, geometrinės figūros) formą, kinemą;

- rašant jaučiama ir įsimenama raidės, skaitmens kinema;
- raidės, skaitmenys vaizduojami pirštais;
- vienas ar keli mokiniai savo kūnais konstruoja raidę, skaitmenį, geometrinę formą, gali pamėginti užrašyti žodį ar veiksmažodį;
- raidė, skaitmuo išlankstomi iš vielos ar pan.;
- smėlyje ar žemėje kojomis „piešiama“ raidė (skaitmuo, geometrinė forma); vaikštoma pagal rašymo judesį.

Problematis (atminties, savireguliacijos sutrikimai):

- raidės rašomos, kopijuojamos tariant jų pavadinimus;
- aiškinamasi, kurios raidės (skaitmenys, geometrinės formos) turi tokių pačių elementų; kurias galima padaryti vieną iš kitos, pridėjus ar atėmus elementą, kaip sudėliojus kelias geometrines formas gauname kitą;
- dėliojamos dvejų – trijų sakinių kortelės mėginant sukurti nuoseklų pasakojimą; dėliojamos matematinių veiksmy fragmentų kortelės, mėginant gauti tinkamą sprendimą ir rezultatą;
- nurodoma, kad vaikas gali operuoti sąlygoje esančiais skaitmenimis, kad matematiniai veiksmai gali būti keturi (+, -, ·, :), kad gautų tinkamą rezultatą (kai vaikas pasako atsakymą, bet nežino, kokį veiksmažodį turi atlikti);
- dėliojamos per pusę perkirptos žodžių, sakinių, matematinių veiksmy kortelės, mėginant jas sujungti į prasmingą visumą.

Trimačių simbolių (regimojo suvokimo sutrikimas):

- naudojamos trijų matavimų raidės, kurias galima apžiūrėti iš visų pusių, jas gali pasigaminti patys vaikai;
- naudojami raidžių, skaitmenų trafaretai, kuriuos vaikai gali naudoti rašydami.
- raidė, skaitmuo išlankstomi iš vielos, dėliojamos iš konstruktoriaus, gamtinės medžiagos ar pan.

Informacinis (atminties, lingvistinių procesų sutrikimai):

- naudojamosi asmeniniu, klasėje esančiu raidynu;
- sudaromas vaikui reikšmingų įsidėmėtinų žodžių žodynėlis, pratinama juo naudotis;
- mokoma reikalingą informaciją rasti enciklopedijoje, vadovėlyje;

Multisensorinis (audiovizualinių ryšių sutrikimas arba, kai nėra aiškus sutrikimas, kai vaiko sutrikimas nėra diagnozuotas):

vienu metu:

- vaikas mato raidės vaizdą
- girdi pedagogo tariamą garsą
- pats taria
- atlieka judesį ore
- mato, kaip raidę rašo pedagogas
- pats užrašo raidę

Emocinis:

- draugams, tėvams rašomi laišakai, sveikinimai;
- pažymima diena, kai pavyko pasiekti užsibrėžto tikslo (perskaityti pirmą raidę,, sujungti du garsus į skiemenį, parašyti žodį be klaidos, teisingai apskaičiuoti reiškinį ir pan.);
- skaityti tekstą (spręsti uždavinį) vaikui rūpima tema;